

7.3.2006

PALOSUOJELURAHASTON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2005**1 TOIMINTAKATSAUS****1.1. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET**

Palosuojelurahastolain (306/2003) mukaan tulipalojen ehkäisyn ja pelastustoiminnan edistämiseksi on Suomessa olevasta palovakuutetusta kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta vuosittain suoritettava palosuojelumaksu. Palosuojelumaksun on velvollinen suorittamaan jokainen, joka harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa. Ulkomaisella ETA-vakuutusyhtiöllä, joka harjoittaa Suomessa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa, on oltava Suomessa asiamies palosuojelumaksun suorittamista varten.

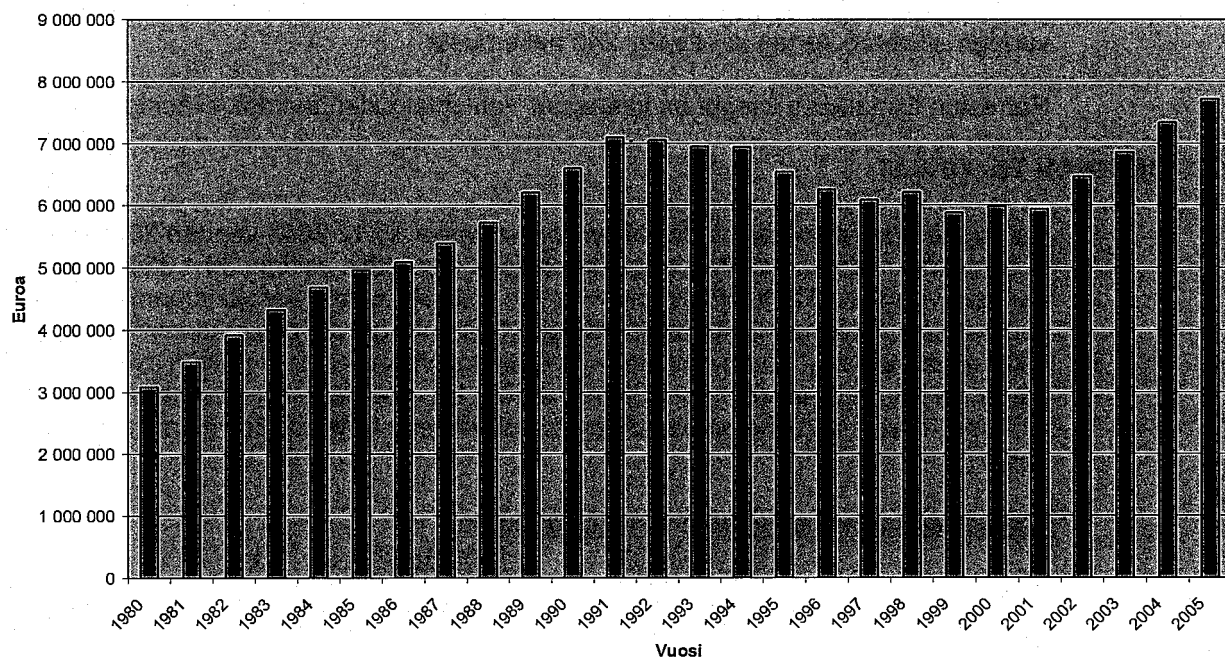
Palosuojelurahasto toimii sisäasiainministeriön hoidossa ja valvonnassa. Ministeriön tehtävänä on erityisesti valvoa rahaston taloutta ja toimintaa sekä hoitaa rahaston kirjanpito. Ministeriöllä on oikeus saada rahastolta kaikki tarvittavat tiedot ja selvitykset. Palosuojelurahastossa voi olla valtion palveluksessa olevaa henkilöstöä rahaston varojen puitteissa. Rahaston hallinnosta sekä talouden ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii rahaston hallitus, jonka tehtävänä on päättää rahaston toiminnan ja talouden kannalta merkityksellisistä ja laajakantoisista asioista sekä huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Palosuojelurahaston tilintarkastuksen suorittaa vuosittain Valtiontalouden tarkastusvirasto. Tilintarkastajien on tarkastettava rahaston hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös ja annettava kultakin tilikaudelta tilintarkastuskertomus.

Palosuojelurahastosta voidaan myöntää lain tarkoituksen toteuttamiseksi rahaston varojen ja vuosittaisen käyttösuunnitelman puitteissa yleis- tai erityisavustuksia. Myönnettäviin avustuksiin sovelletaan, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään ja rahasto toimii näissä avustuksissa valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena. Rahastosta voidaan myöntää avustuksia kunnille ja pelastustoimen alueille, sopimuspalokunnille sekä pelastusalan järjestöille ja muille vastaaville yhteisöille. Rahastosta voidaan myöntää myös muille erityisavustuksia oppimateriaalin tuotantoon ja hankintaan, tietojenkäsittelyn kehittämiseen ja laitteiden hankintaan, kokeilu-, käynnistäm-, tutkimus ja kehittämistoimintaan, valistukseen ja neuvontaan sekä standardisointiin. Rahoitusta hankkeisiin voidaan myöntää myös valtion virastoille ja laitoksille. Rahastosta voidaan myöntää myös apurahoja ja stipendejä hakijan henkilökohtaiseen käyttöön tai hankkeeseen.

Avustukset on suunnattu sellaisiin hankkeisiin, jotka jäävät valtion muiden rahoitusjärjestelmien ulkopuolelle. Keskeisimmät avustuskohteet ovat olleet kuntien, pelastustoimen alueiden ja sopimuspalokuntien paloasema- ja kalustohankkeet sekä pelastusalan järjestöjen koulutus- ja valistustoiminta.

Palosuojelurahaston kehittämisprojekti jatkui vuoden 2005 aikana. Haettujen avustusten vaikuttavuutta arvioitiin hakemis- ja myöntämisvaiheessa entistä tarkemmin. Avustuspolitiikan läpinäkyvyyttä parannettiin julistamalla avustukset haettavaksi määräajoin sekä tiedottamalla myöntämisperusteista avoimesti, mm. suurimpien hakijoiden luokse tehdyillä rahaston sihteeristön käynneillä. Pelastusalan järjestöjen yleisavustukset julistettiin haettavaksi määräaikana ja hakemukset käsiteltiin sekä ratkaistiin yhtäaikaisesti. Toimintavuonna jatkettiin käytäntöä, jonka mukaan alueellisille pelastusalan liitoille avustus myönnetään osana valtakunnallisen liiton yleisavustusta vain jos näiden välillä on solmittu

Palosuojelumaksukertymä 1980-2005

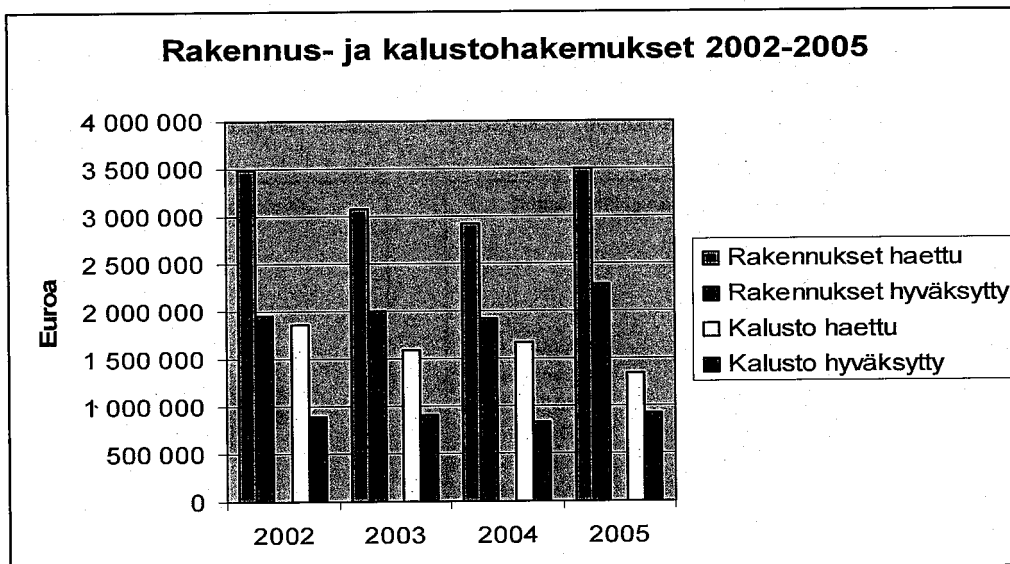

1.2. HALLITUS

Palosuojelurahaston hallituksen kokoonpano kertomusvuonna oli seuraava:

Puheenjohtaja:	Pelastusylijohtaja Kaupunginjohtaja	Pentti Partanen (SM; 28.2.2005 saakka) Juhani Meriläinen (1.3.2005 alkaen)
Jäsenet:	Kansanedustaja Kansanedustaja Yli-insinööri Vahinkovakuutusjohtaja Kehittämispäällikkö Toimitusjohtaja Pelastusjohtaja Pelastusjohtaja	Tero Rönni Maija-Liisa Lindqvist Kirsi Rajaniemi (SM) Veli Matti Ojala (SVK) Markku Haiko (Kuntaliitto) Harri Kainulainen (pelastusalan järjestöt; 28.2.2005 saakka) Jari Hyvärinen (pelastusalan järjestöt; 1.3.2005 alkaen) Piia Vähäsalo
Varajäsenet:	Uimaopettaja Kansanedustaja Suunnittelujohtaja Vahingontorjuntapäällikkö Ympäristölakimies Viestintäpäällikkö Koulutussuunnittelija Pelastusjohtaja	Tuija Pohjola Seppo Lahtela Veikko Peltonen (SM) Seppo Pekurinen (SVK) Leena Eränkö-Pohjanraito (Kuntaliitto) Liisa Joutsu (pelastusalan järjestöt; 28.2.2005 saakka) Brita Somerkoski (pelastusalan järjestöt; 1.3.2005 alkaen) Anssi Parviainen
Sihteerit:	Pääsihteeri Ylitarkastaja Tarkastaja	Mikko Nygård Ilpo Helismaa Ulla Mönkkönen

Palosuojelurahaston hallitus antoi keväällä 2005 yhteensä 66 uutta myönteistä päätöstä kalustohankintoihin ja rakennushankkeisiin. Pelastustoimen alueiden ja sopimuspalokuntien kalustohankkeista hyväksyttiin 47 (0,9 milj. euroa) ja rakennushankkeista 19 (2,3 milj. euroa). Avustus myönnettiin 68 %:iin haetuista kalustohankintaa koskevista hakemuksista ja 65 %:iin rakennushanketta koskevista hakemuksista. Oheinen kaavio kuvaa haettujen ja myönnettyjen hakemusten suhteen kehitystä vuosina 2002–2005.

Myönnettyillä avustuksilla tuettiin kuntien ja sopimuspalokuntien 10 uuden paloaseman rakentamista. Merkittävimmät uudisrakennushankkeet olivat Lohjan ja Porvoon uudet paloasemat. Näiltä kahdelta asemalta käsin tavoitetaan 6 minuutin toimintavalmiusajassa noin 53 000 asukasta. Lisäksi tuettiin 22 vanhan paloaseman laajentamista tai peruskorjausta. Rakennushankkeilla on parannettu riskikohteiden parempaa saavutettavuutta, turvattu palokuntien toiminnan perusvalmiutta ja useassa tapauksessa merkittävästi parannettu työturvallisuutta (mm. Seinäjoen, Porin ja Hyrynsalmen asemat). Myönnettyillä avustuksilla hankittiin 7 raskasta ajoneuvoa (säiliö- ja sammuksia) ja 43 kevyttä ajoneuvoa (miehistö- ja johtautot). Muuta kalustoa koskevia päätöksiä tehtiin 50 (mm. väestönhälyttimet, veneet, sopimuspalokuntien pienkalusto). Ajoneuvo- ja kalustohankkeiden tukemisella on edistetty palokuntien kaluston uusiutumista ja tätä kautta myös henkilöstön työturvallisuutta. Pelastustoimen alueiden toiminnan vakiintumista tuettiin avustamalla erityisesti pelastustoimen alueiden johtautohankintoja (12 päätöstä). Sopimuspalokuntien pienkalusto- sekä muilla hankinnoilla on parannettu erityisesti perusvalmiutta ja henkilöstön työturvallisuutta, sekä tuettu sopimuspalokuntajärjestelmää yleisesti (miehistöautot).

Pelastusalan järjestöistä tuettiin kolmea valtakunnallista sekä 13 alueellista pelastusalan liittoa. Avustuksella tuettiin palokuntien vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön peruskoulutusta sekä muuta palokunta- ja järjestökoulutusta, joiden puitteissa järjestettiin 50 282 koulutettavapäivää (suunnitelma vuodelle 2005). Nuohoojien lakisääteisen koulutuksen järjestämisestä avustettiin 675 koulutettavapäivän verran, sekä nuohoojien ja palopäällystön jatko- ja täydennyskoulutusta yhteensä 5 164 koulutettavapäivän verran (liittojen suunnitelmat vuodelle 2005). Järjestöjen avustuksilla on mahdollistettu vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön lakisääteisen koulutustason ylläpitäminen ja parantaminen, järjestöjen muu koulutus sekä oman toiminnan kehittäminen. Ammatillisen jatko- ja täydennyskoulutuksen tukeminen mahdollisti päätoimisen henkilöstön ammattipätevyuden ylläpitämisen ja kehittämisen. Lisäksi tuettiin suomalaisten asiantuntijoiden osallistumista pelastusalan kansainväliseen yhteistoimintaan, erityisesti CTIF:n Suomen kansallisen komitean kautta.

Palosuojelurahaston tulot vuonna 2005 koostuivat kokonaisuudessaan vakuutusyhtiöiden tilittämistä palosuojelumaksuista vuodelta 2004 (7 720 556 euroa).

Tuotto- ja kululaskelman henkilöstökulut sisältävät hallituksen palkkiot. Palvelujen ostot ovat kasvaneet 3 % edellisvuoteen verrattuna, mikä johtuu pääasiassa palkkojen tavanomaisista korotuksista. Toimitiloista maksettavat vuokratulot ovat pysyneet edellisvuoden tasolla. Kokonaisuutena toiminnan kulut ovat kasvaneet 1 291 euroa edellisestä vuodesta. Niiden osuus palosuojelumaksutuotoista on alentunut 2,8 %:iin (edellisenä vuonna runsaat 2,9 %).

Siirtotalouden kulut kasvoivat edellisvuoteen verraten yli 150 %. Tämän kasvun taustalla on kirjanpitoikäntönnön muuttuminen 1.1.2005 voimaan tulleen valtion talousarvioasetuksen 65 b §:n johdosta. Myönnettyjen avustusten osalta on siirrytty sitoumusperusteiseen kirjaamiseen tilintarkastajan kehotuksen mukaisesti. Näin tuotto- ja kululaskelman siirtotalouden kuluissa ovat nyt mukana aiemmin päätöksin sidotut varat 7 124 081 euroa, joita ei ole vielä maksettu avustusten saajille (vrt. taseen siirtovelat 7,12 milj. euroa). Näistä sidotuista varoista puhdistettuna siirtotalouden kulut kasvoivat 20 %, mikä johtuu pääasiassa kuntataloudelle maksettujen kulujen lisäyksestä.

Tilikauden kulujäämän voimakkaan alijäämäisyyden taustalla on edellä kuvattu talousarvioasetuksen muutokseen perustuva kirjaamiskäytännön muutos.

Rahaston saataville valtiolta ei makseta korkoa. Toisaalta rahastolla ei ole tulojen perintään ja tilintarkastukseen liittyviä, valtion maksamia kuluja.

Tase

Palosuojelurahaston pääoma tilikauden alussa oli 12 462 242 euroa ja lopussa 6 521 326 euroa. Tilikaudelta jäi 5 940 916 euron alijäämä.

Tilikauden lopussa Palosuojelurahaston aiemmilla päätöksillä sidottuja varoja oli maksamatta 7 124 081 euroa (edellisen vuoden lopussa 2 770 290, mikä summa ei sisällynyt taseen siirtovelkoihin). Siirtovelkoissa ja taseen siirtosaamisissa ovat mukana pelastusalan järjestöille vuoden 2006 yleisavustuksesta vuoden 2005 aikana maksetut erät (1 050 210 euroa), minkä vuoksi sidottu erä todellisuudessa on mainitun summan verran pienempi.

Palosuojelurahaston saamisten vakuutusyhtiöiltä vuodelta 2005 arvioidaan olevan noin 7,7 milj. euroa. Vakuutusyhtiöiden perimiin palovakuutusmaksuihin sisältyvä 3 %:n palosuojelumaksuosuus esiintyy yhtiöiden taseissa veloissa velkana valtiolle, ja se on vähennetty yhtiöiden vakuutusmaksutulosta. Kyseiset palosuojelumaksut tulee palosuojelurahastolain 5 §:n mukaan tulouttaa Palosuojelurahastolle viimeistään 31.12.2006.

Edellä selostetun perusteella rahaston tosiasiallinen maksuvalmius on säilynyt entisellään ja erittäin hyvänä.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä annettavat tiedot löytyvät jäljempää tästä tilinpäätösasiakirjasta.